

PARTEA I

SINTEZE DE TEORIE. SPEȚE. GRILE

Capitolul I

Urmărirea penală

Secțiunea I. Sinteze de teorie

1. Considerații preliminare

1.1. Obiectul urmăririi penale

obiect
urmărire
penală

- urmărirea penală are ca obiect strângerea probelor necesare cu privire la existența infracțiunilor, la identificarea făptuitorilor și la stabilirea răspunderii acestora, pentru a se constata dacă este sau nu cazul să se dispună trimiterea în judecată (art. 285 C. pr. pen.)
 - ✍ *strângerea probelor*: atât operația de adunare a probelor, cât și operația de examinare și evaluare a lor, pentru a se constata dacă sunt sau nu temeiuri suficiente pentru a se putea trimite cauza în faza de judecată
 - ✍ *existența infracțiunilor*: legea are în vedere orice infracțiune, indiferent de faza în care a ajuns aceasta – infracțiune consumată, tentativă sau acte pregătitoare incriminate
 - ✍ *identificarea făptuitorului*: aflarea datelor necesare cunoașterii făptuitorilor (autori, instigatori, complici), atât cu privire la identitate, cât și cu privire la circumstanțele lor personale
 - ✍ *stabilirea răspunderii făptuitorului*: materialul probator trebuie să elucideze aspectele legate de materialitatea faptelor, de vinovăția făptuitorului și de existența unor temeiuri în baza cărora acesta să poată fi tras la răspundere penală pentru fapta săvârșită
 - ✍ *identificarea persoanei vătămate*
 - ✍ *soluționarea acțiunii civile*
- în vederea realizării obiectului urmăririi penale, organele de urmărire penală:
 - ✍ pot lua anumite măsuri în vederea bunei desfășurări a procesului (reținerea, controlul judiciar, aplicarea unui sechestru asigurator etc.)
 - ✍ își concretizează activitatea în acte de urmărire penală, care pot fi acte procesuale (acte de dispoziție) și acte procedurale prin care sunt aduse la îndeplinire dispozițiile cuprinse în actele procesuale

dosarul de urmărire penală

- întreaga activitate a organelor de urmărire penală este concretizată în dosarul de urmărire penală, ce cuprinde o sumă de înscrisuri procedurale constatatoare, în care sunt consemnate actele de urmărire efectuate și care trebuie să aibă, potrivit legii, o anumită formă și un anumit conținut
- procesul penal parcurge întotdeauna faza urmăririi penale

1.2. Limitele urmăririi penale

limita inițială

clasificare

limita finală

- sub aspectul desfășurării în timp, urmărirea penală se situează între două limite, o limită inițială și o limită finală
- **limita inițială**, începerea urmăririi penale, marchează începutul raporturilor juridice procesuale între subiecții ce participă la rezolvarea cauzei penale, ea corespunzând cu declanșarea procesului penal
- actele de începere a urmăririi penale:
 - ✍ ordonanță întocmită de organul de cercetare penală sau de procuror
 - ✍ declarația verbală a procurorului consemnată în încheierea de ședință în cazul infracțiunilor de audiență
- **limita finală** constă în trimiterea sau netrimitearea în judecată
- trimiterea în judecată
 - ✍ rechizitoriu
 - ✍ acordul de recunoaștere a vinovăției
- netrimitearea în judecată
 - ✍ clasarea (ordonanță sau rechizitoriu)
 - ✍ renunțarea la urmărirea penală (ordonanță sau rechizitoriu)

1.3. Trăsăturile caracteristice urmăririi penale

trăsăturile caracteristice urmăririi penale sunt:

- ✍ lipsa de publicitate a urmăririi penale
- ✍ caracterul necontradictoriu al urmăririi penale
- ✍ caracterul preponderent al formei scrise
- ✍ subordonarea ierarhică în efectuarea actelor de urmărire penală

▪ **lipsa de publicitate**

- ✍ trăsătură diametral opusă față de publicitatea specifică judecății
- ✍ urmărirea penală își poate realiza obiectul numai în măsura în care este lipsită de publicitatea specifică judecății, întrucât dacă s-ar desfășura în mod public ar putea exista riscul ca suspectul sau inculpatul ori celelalte părți să denatureze probele și, în final, să îngreuneze aflarea adevărului
- ✍ urmărirea penală nu este secretă; spre exemplu
 - în situația efectuării unei percheziții pot participa părțile, martorii asistenți, apărătorii părților etc.
 - părțile, subiecții procesuali principali și apărătorii acestora au dreptul de a asista la efectuarea actelor de urmărire penală
 - părțile, subiecții procesuali principali și apărătorii acestora au dreptul de a consulta dosarul

clasificare

▪ **caracterul necontradictoriu al urmăririi penale**

- ✍ sistemul procesual penal român este un sistem contradictorial, deoarece în desfășurarea lui apar și se dezvoltă două acțiuni paralele, dar contradictorii: acțiunea de tragere la răspundere penală și acțiunea opusă de apărare împotriva acesteia
- ✍ caracterul necontradictoriu al urmăririi penale este rezultatul lipsei de publicitate a urmăririi penale (spre exemplu, organul de urmărire penală administrează probele fără a le pune în discuția părților existente în cauză; părțile, în principiu, nu au cunoștință despre susținerile adversarilor)
- ✍ există momente în care contradictorialitatea apare și în faza urmăririi penale
 - ⊖ în situația confruntării
 - ⊖ în situația soluționării propunerii de arestare preventivă a inculpatului de către judecătorul de drepturi și libertăți, care presupune în mod obligatoriu ascultarea celui arestat, ocazie cu care acesta poate combate argumentele acuzării
 - ⊖ cu ocazia procedurii audierii anticipate, când sunt citate toate părțile și subiecții procesuali principali

ex.

▪ **caracterul preponderent al formei scrise**

- ✍ părțile nu pot acționa oral în fața organelor de urmărire penală, ci numai în scris, prin formularea de cereri sau memorii scrise
- ✍ forma preponderent scrisă a urmăririi nu exclude însă folosirea limbajului oral ca mijloc de comunicare între participanții la cauza penală

▪ **subordonarea ierarhică în efectuarea actelor de urmărire penală**

- ✍ dispozițiile organelor superioare devin obligatorii pentru cei ce li se subordonează
- ✍ procurorul are printre atribuțiile sale și pe aceea de supraveghere a activității de urmărire penală efectuată de organele de cercetare penală ale poliției judiciare sau de către organele de cercetare penală speciale
- ✍ dispozițiile date de procuror sunt obligatorii pentru organul de cercetare penală
- ✍ fiecare procuror dintr-un parchet este subordonat conducătorului parchetului respectiv, iar conducătorul unui parchet se subordonează conducătorului parchetului ierarhic superior
 - ⊖ prim-procurorul Parchetului de pe lângă Judecătoria Constanța se subordonează prim-procurorului Parchetului de pe lângă Tribunalul Constanța
- ✍ dispozițiile procurorului ierarhic superior, date în scris și în conformitate cu legea, sunt obligatorii pentru procurorii din subordine
- ✍ cu toate acestea, procurorii își păstrează independența în ceea ce privește soluțiile pe care urmează a le dispune în cauză și cu privire la concluziile pe care le formulează în fața instanțelor judecătorești
- ✍ procurorul ierarhic superior poate infirma motivat, prin ordonanță, actele și măsurile procesuale nelegale sau netemeinice dispuse de procurorul din subordine
 - ⊖ procurorul poate să dispună în cauză o soluție de clasare, independent de poziția procurorului ierarhic superior (acesta din urmă poate însă să infirme motivat această soluție)
 - ⊖ faptul că procurorul de ședință pune concluzii de achitare nu reprezintă un impediment pentru ca parchetul să nu formuleze cale de atac

ex.

ex.

clasificare
organele de
urmărire penală

1.4. Organele de urmărire penală

■ sunt organe de urmărire penală:

- ✎ organele de cercetare penală
- ✎ procurorul

1.4.1. Organele de cercetare penală

■ organele de cercetare penală

✎ *organele de cercetare ale poliției judiciare*

- ⊕ lucrători specializați din Ministerul Administrației și Internelor anume desemnați în condițiile legii speciale, care au primit avizul conform al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție
- ⊕ lucrători specializați din cadrul Ministerul Administrației și Internelor anume desemnați în condițiile legii speciale, care au primit avizul procurorului desemnat în acest sens
 - ofițerii și agenții de poliție judiciară care își desfășoară activitatea în cadrul DNA sunt numiți prin ordin al procurorului-șef al DNA, ca urmare a detașării acestora din cadrul Ministerului Administrației și Internelor [conform art. 10 alin. (5) din O.U.G. nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție]
- ⊕ noțiunea de „organ de cercetare al poliției judiciare” nu este identică cu noțiunea de „polițist”
 - poliștii care nu au calitatea de organ de cercetare penală al poliției judiciare nu pot efectua acte de urmărire penală, însă pot efectua acte de constatare a infracțiunilor în condițiile art. 61 C. pr. pen.
- ⊕ organele de cercetare penală ale poliției judiciare efectuează urmărirea penală pentru orice infracțiune care nu este dată, prin lege, în competența organelor de cercetare penală speciale sau procurorului, precum și în alte cazuri prevăzute de lege [art. 57 alin. (1) C. pr. pen.]
- ⊕ dacă legiuitorul nu menționează expres că într-o anumită cauză urmărirea penală trebuie efectuată de către procuror sau de către organele de cercetare speciale, atunci urmărirea penală va fi efectuată de către organele de cercetare penală ale poliției judiciare

✎ *organele de cercetare penală speciale*

- ⊕ ofițeri anume desemnați în condițiile legii, care au primit avizul conform al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție [art. 55 alin. (5) C. pr. pen.]
- ⊕ organele de cercetare penală speciale efectuează acte de urmărire penală [art. 57 alin. (2) C. pr. pen.]
 - în cazul săvârșirii infracțiunilor de către militari
 - în cazul săvârșirii infracțiunilor de corupție și de serviciu prevăzute de Codul penal săvârșite de către personalul navigant al marinei civile, dacă fapta a pus sau a putut pune în pericol siguranța navei sau navigației ori a personalului

- ⊖ organele de cercetare penală speciale efectuează, în cazul infracțiunilor contra securității naționale prevăzute de Titlul X din Codul penal și infracțiunilor de terorism, punerea în aplicare a mandatelor de supraveghere tehnică
- organele de cercetare penală au o dublă subordonare, administrativă și funcțională
- subordonarea administrativă
 - ⌘ se realizează față de organele ierarhic superioare din cadrul Ministerului Administrației și Internelor
 - ⌘ în prezent, s-a consacrat, pentru lucrătorii poliției judiciare, un statut caracterizat printr-o pregnantă subordonare funcțională, având drept consecință firească diminuarea subordonării administrative
 - ⌘ organele ierarhic superioare ale poliției judiciare sau ale organelor de cercetare speciale nu pot da îndrumări sau dispoziții privind cercetarea penală [art. 303 alin. (2) C. pr. pen.]
- subordonarea funcțională
 - ⌘ se realizează față de procuror; presupune, ca principală obligație, executarea dispozițiilor procurorului care supraveghează activitatea de cercetare penală
- atribuțiile organelor de cercetare penală sunt legate exclusiv de desfășurarea urmăririi penale
 - ⌘ efectuarea tuturor actelor de cercetare penală, cu excepția celor date prin lege în competența exclusivă a procurorului
 - ⌘ începerea urmăririi penale *in rem*
 - ⌘ efectuarea în continuare a urmăririi penale față de o persoană
 - ⌘ administrarea probelor necesare rezolvării tuturor aspectelor legate de cauză
 - ⌘ efectuarea de acte procedurale (percheziții domiciliare, cercetări la fața locului, confruntări etc.)
 - ⌘ pentru o serie de acte de dispoziție care sunt date în competența procurorului se formulează propuneri prin referat
 - ⊖ punerea în mișcare a acțiunii penale
 - ⊖ administrarea unor mijloace de probă sau folosirea unor tehnici speciale de investigare care pot fi autorizate sau dispuse, în faza de urmărire penală, numai de procuror sau, după caz, de judecătorul de drepturi și libertăți
 - ⊖ luarea măsurii controlului judiciar sau a măsurii controlului judiciar pe cauțiune
 - ⊖ luarea măsurilor asigurătorii
- chiar și în cauzele în care organele de cercetare penală efectuează urmărirea penală, acestea nu pot dispune trimiterea sau netrimitea în judecată (singurul organ competent să dispună trimiterea sau netrimitea în judecată a unei persoane este procurorul, organele de cercetare penală putând doar să formuleze propuneri în acest sens)
- întreaga activitate a organelor de cercetare penală se desfășoară în condițiile legii, sub conducerea și supravegherea procurorului [art. 55 alin. (6) C. pr. pen.]

1.4.2. Procurorul

- atribuții specifice derulării procesului penal
 - ✎ efectuarea obligatorie a urmăririi penale în cazurile expres menționate
 - ✎ supravegherea urmăririi penale
 - ✎ sesizarea judecătorului de drepturi și libertăți, a judecătorului de cameră preliminară și a instanței de judecată, în cazurile prevăzute de lege
 - ✎ exercitarea acțiunii penale
 - ✎ exercitarea acțiunii civile, în cazurile prevăzute de lege
 - ✎ încheierea acordului de recunoaștere a vinovăției, în condițiile legii
 - ✎ formularea și exercitarea contestațiilor și căilor de atac prevăzute de lege împotriva hotărârilor judecătorești
 - ✎ îndeplinirea oricăror alte atribuții prevăzute de lege

1.5. Actele organelor de urmărire penală

- organele de urmărire penală dispun asupra actelor și măsurilor procesuale prin ordonanță, cu excepția situațiilor prevăzute expres de lege (de exemplu, trimiterea în judecată a unei persoane se dispune prin rechizitoriu)
- **conținutul ordonanței**
 - ✎ denumirea parchetului și data emiterii
 - ✎ numele, prenumele și calitatea celui care o întocmește
 - ✎ fapta care face obiectul urmăririi penale, încadrarea juridică a acesteia și, după caz, datele privitoare la persoana suspectului sau inculpatului
 - ✎ obiectul actului sau măsurii procesuale ori, după caz, tipul soluției, precum și motivele de fapt și de drept ale acestora
 - ✎ atunci când este cazul, mențiunea căii de atac disponibile, cu arătarea termenului în care aceasta poate fi exercitată
 - ✎ date referitoare la măsurile asigurătorii, măsurile de siguranță cu caracter medical și măsurile preventive luate în cursul urmăririi
 - ✎ alte mențiuni prevăzute de lege
 - ✎ semnătura celui care a întocmit-o
- **procesul-verbal** este înscrisul întocmit de organele de urmărire penală prin care acestea constată fapte sau împrejurări de natură a contribui la aflarea adevărului în procesul penal (de exemplu, procesul-verbal de percheziție domiciliară) ori atestă îndeplinirea unor acte procesuale (procesul-verbal prin care se consemnează că inculpatul a fost citat telefonic)
 - ✎ procesul-verbal nu poate conține acte de dispoziție
- **referat**
 - ✎ ori de câte ori organele de urmărire penală au de făcut propuneri cu privire la dispunerea unui act sau luarea unei măsuri care nu sunt de competența lor, vor întocmi un referat
 - ✎ organele de cercetare penală vor întocmi un referat cu propunere motivată, pe care îl vor adresa procurorului (niciodată direct judecătorului de drepturi și libertăți) atât în situația în care actul sau măsura este de competența procurorului (de exemplu, luarea măsurii controlului judiciar), cât și în cazul în care competența aparține judecătorului de drepturi și libertăți

conținutul
ordonanței

- ✍ procurorul va întocmi un referat cu propunere motivată, pe care îl va adresa judecătorului de drepturi și libertăți (din oficiu sau la propunerea organelor de cercetare penală) ori de câte ori competența dispunerii actului sau luării măsurii aparține acestuia din urmă
- când legea prevede că un act sau o măsură procesuală trebuie să fie încuviințată, autorizată sau confirmată, un exemplar al actului rămâne la procuror
- în cazurile în care procurorul sesizează judecătorul de drepturi și libertăți, judecătorul de cameră preliminară ori alte autorități prevăzute de lege, în vederea soluționării propunerilor ori cererilor formulate în cursul urmăririi penale, va înainta copii numerotate și certificate de grefa parchetului ale actelor dosarului ori numai ale celor care au legătură cu cererea sau propunerea formulată
- organul de urmărire penală păstrează originalul actelor, în vederea continuării urmăririi penale

2. Competența organelor de urmărire penală și a organelor de constatare

2.1. Competența organelor de cercetare penală

- **competența funcțională**
 - ✍ efectuează urmărirea penală
 - ✍ organele de cercetare penală speciale efectuează, în cazul infracțiunilor contra securității naționale prevăzute de Titlul X din Codul penal și infracțiunilor de terorism, punerea în aplicare a mandatelor de supraveghere tehnică
- **competența materială și personală**
 - ✍ organele de cercetare penală ale poliției judiciare
 - ☉ au o competență materială generală, efectuând urmărirea penală în toate cazurile, cu excepția situației în care în lege se menționează expres că urmărirea penală se efectuează de către procuror sau de către organele de cercetare speciale
 - ☉ nu există dispoziții privind competența organelor de cercetare penală ale poliției judiciare raportat la o calitate specială a suspectului sau a inculpatului
 - ✍ organele de cercetare penală speciale efectuează acte de urmărire penală în cazul săvârșirii infracțiunilor de către militari sau în cazul săvârșirii infracțiunilor de corupție și de serviciu prevăzute de Codul penal săvârșite de către personalul navigant al marinei civile, dacă fapta a pus sau a putut pune în pericol siguranța navei sau navigației ori a personalului
 - ✍ competența organelor de cercetare penală nu este condiționată de competența unei anumite instanțe de a judeca o cauză penală, întrucât pentru ele nu funcționează criteriile după care sunt repartizate cauzele instanțelor de grade diferite în funcție de gravitatea faptelor
- **competența teritorială** se stabilește potrivit art. 41 și art. 42 C. pr. pen.
- **competența specială**
 - ✍ efectuarea urmăririi penale de către organele de cercetare penală speciale în cazul săvârșirii infracțiunilor de corupție și de serviciu prevăzute de Codul penal săvârșite de către personalul navigant al marinei civile

2.2. Competența procurorului

▪ competența funcțională

- ☞ conduce și supraveghează activitatea organelor de cercetare penală
 - ☞ în cauzele în care supraveghează urmărirea penală, procurorul poate să efectueze personal orice act de cercetare penală
 - ☞ procurorul poate reține orice cauză în vederea efectuării (în mod personal) urmării penale, în cauzele în care exercită supravegherea
- ☞ efectuează urmărirea penală în toate cazurile în care legea prevede expres acest lucru [cazurile de la art. 56 alin. (3) C. pr. pen.]
 - ☞ în cazul infracțiunilor pentru care competența de judecată în primă instanță aparține Înaltei Curți de Casație și Justiție sau curții de apel (art. 38-40 C. pr. pen.)
 - ☞ în cazul infracțiunilor prevăzute la art. 188-191 (omorul, omorul calificat, uciderea la cererea victimei, determinarea sau înlesnirea sinuciderii), art. 257 (ultraajul), art. 277 (compromiterea intereselor justiției), art. 279-283 (ultraajul judiciar, cercetarea abuzivă, supunerea la rele tratamente, tortura, represiunea nedreaptă) și art. 289-294 C. pen. (luarea de mită, darea de mită, traficul de influență cumpărarea de influență)
 - ☞ competența aparține procurorului și în cazul infracțiunilor ce reprezintă variante agravate ale infracțiunilor menționate (violența în familie care a avut ca urmare uciderea victimei)
 - ☞ în cazul infracțiunilor săvârșite cu intenție depășită, care au avut ca urmare moartea unei persoane (tâlہorie care a avut ca urmare moartea persoanei, viol care a avut ca urmare moartea persoanei, lipsirea de libertate care a avut ca urmare moartea persoanei etc.)
 - ☞ în cazul infracțiunilor pentru care competența de a efectua urmărirea penală aparține Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism sau Direcției Naționale Anticorupție
 - ☞ în alte cazuri prevăzute de lege
 - procurorul este obligat să efectueze el însuși toate actele de urmărire penală, nefiind suficientă limitarea acestuia la îndeplinirea anumitor activități sau la completarea actelor desfășurate de organul de cercetare penală
 - prin excepție, în cazurile în care procurorul efectuează urmărirea penală, poate delega, prin ordonanță, organelor de cercetare penală efectuarea unor acte de urmărire penală; actele de urmărire penală nu trebuie să fie constituite în majoritatea lor din acte efectuate prin delegare
 - punerea în mișcare a acțiunii penale, luarea sau propunerea măsurilor restrictive de drepturi și libertăți, încuviințarea de probatorii ori dispunerea celorlalte acte sau măsuri procesuale nu pot forma obiectul delegării
 - în cazul infracțiunilor pentru care urmărirea penală se efectuează în mod obligatoriu de procuror, competența judecării cauzei poate să aparțină judecătoriei (ultraaj în varianta lovirii sau amenințării), tribunalului (luare de mită comisă de un funcționar public), curții de apel sau Înaltei Curți de Casație și Justiție

efectuarea
urmării penale
de către
procuror

ex.

- în cazul infracțiunilor pentru care urmărirea penală se efectuează de organele de cercetare penală, competența judecării cauzei poate să aparțină judecătoriei (furt) sau tribunalului (distruingere calificată în varianta vătămării corporale a două sau mai multor persoane)

- **competența materială**

- ✍ urmărirea penală este supravegheată sau efectuată, în general, de către procurorul din cadrul parchetului care funcționează pe lângă instanța competentă material să judece cauza respectivă, cu excepția cazurilor în care legea prevede altfel (de exemplu, deși DNA este o structură în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, instanța competentă material să judece cauzele în care urmărirea penală a fost efectuată de această structură este tribunalul)
- ✍ procurorii din cadrul parchetului ierarhic superior pot prelua, în vederea efectuării sau supravegherii urmăririi penale, cauze de competența parchetelor ierarhic inferioare, prin dispoziția motivată a conducătorului parchetului ierarhic superior

- **competența personală**

- ✍ având în vedere că în cazul infracțiunilor care sunt de competența în primă instanță a curții de apel sau a Înaltei Curți de Casație și Justiție urmărirea penală se efectuează în mod obligatoriu de către procuror, ori de câte ori o calitate a inculpatului atrage competența acestor instanțe, ea va determina în același timp obligativitatea efectuării urmăririi penale de către procuror
- ✍ urmărirea penală în cazul infracțiunilor săvârșite de militari se efectuează, în mod obligatoriu, de procurorul militar
- ✍ urmărirea penală în cazul infracțiunilor săvârșite de polițiștii care au calitatea de organe de cercetare ale poliției judiciare se efectuează, în mod obligatoriu, de procuror [art. 27 alin. (2) din Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, republicată]
- ✍ procurorii militari din cadrul parchetelor militare sau secțiilor militare ale parchetelor efectuează urmărirea penală potrivit competenței parchetului din care fac parte față de toți participanții la săvârșirea infracțiunilor comise de militari, urmând a fi sesizată instanța civilă competentă
 - ⇒ dacă doi inculpați militari și un inculpat civil sunt cercetați pentru o infracțiune de omor calificat, urmărirea penală se va efectua de către parchetul de pe lângă tribunalul militar, însă competența judecării cauzei va reveni tribunalului

- **competența teritorială** se stabilește potrivit art. 41 și art. 42 C. pr. pen.

- **competența specială**

- ✍ existența unor structuri specializate raportat la anumite tipuri de infracțiuni: Direcția Națională Anticorupție, Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism

- când anumite acte de urmărire penală trebuie să fie efectuate în afara razei teritoriale în care se face urmărirea, procurorul sau, după caz, organul de cercetare penală poate să le efectueze el însuși ori poate dispune efectuarea lor prin comisie rogatorie sau prin delegare

ex.

extinderea
competenței
teritoriale

cazuri urgente

- în cuprinsul aceleiași localități, procurorul sau organul de cercetare penală, după caz, efectuează toate actele de urmărire, chiar dacă unele dintre acestea trebuie îndeplinite în afara razei sale teritoriale (de exemplu, organele de cercetare penală de la Secția 1 Poliție din București trebuie să efectueze o cercetare la fața locului pe raza Secției 4 Poliție București
- procurorul sau organul de cercetare penală, după caz, este obligat să efectueze actele de urmărire penală care nu suferă amânare, chiar dacă acestea privesc o cauză care nu este de competența acestuia
 - ✎ actele de urmărire penală astfel efectuate sunt valabile chiar dacă nu au fost respectate dispozițiile privind competența materială, personală sau teritorială
 - ✎ exemplu: o cercetare la fața locului la o infracțiune de omor poate fi făcută și de organele de cercetare penală dacă datorită condițiilor meteo există pericolul schimbării situației de fapt
 - ✎ lucrările efectuate în astfel de cazuri se trimit, de îndată, procurorului competent
- nerespectarea dispozițiilor privind competența organelor de urmărire penală (indiferent de tipul de competență) este sancționată cu nulitatea relativă, care poate fi invocată:
 - ✎ până la închiderea procedurii de cameră preliminară dacă instanța a fost sesizată prin rechizitoriu
 - ✎ până la primul termen de judecată cu procedura legal îndeplinită dacă instanța a fost sesizată cu un acord de recunoaștere a vinovăției

sanctiune

2.3. Organele de constatare

2.3.1. Organele de constatare prevăzute în art. 61 C. pr. pen.

- sunt organe de constatare:
 - ✎ organele inspecțiilor de stat, ale altor organe de stat, precum și ale autorităților publice, instituțiilor publice sau ale altor persoane juridice de drept public, pentru infracțiunile care constituie încălcări ale dispozițiilor și obligațiilor a căror respectare o controlează, potrivit legii
 - ☞ personalul din cadrul Departamentului pentru Luptă Antifraudă
 - ☞ personalul silvic din cadrul ROMSILVA
 - ☞ inspectorii de muncă
 - ☞ inspectorii din cadrul Gărzii de Mediu
 - ☞ inspectorii din cadrul Administrației Naționale Apele Române
 - ☞ personalul din cadrul Oficiului Național pentru Prevenirea Combaterii Spălării Banilor
 - ☞ personalul din cadrul Oficiului Român pentru Drepturile de Autor
 - ✎ organele de control și cele de conducere ale autorităților administrației publice, ale altor autorități publice, instituții publice sau ale altor persoane juridice de drept public, pentru infracțiunile săvârșite în legătură cu serviciul de către cei aflați în subordinea ori sub controlul lor
 - ☞ corpul de control din cadrul unui minister
 - ☞ personalul din cadrul Direcției de Control Intern din cadrul IGPR

